

PRÁVNE NORMY

- **Pravidlá správania a spolunažívania** = nevyhnutný fakt vzhľadom k potrebe riešiť problémy v spoločnosti iným spôsobom ako konfliktom a násilím. Prvotná forma bola ústna – šírili sa tradíciou (ústnym podaním z generácie na generáciu) a obyčajmi (zvykmi).
- Pravidlá = vzory správania = **normy spoločenského správania** (ako sa majú ľudia správať v konkrétnych situáciách).
- **Normy** – vzory správania, záväzné pravidlá
- **Sankcie** – tresty za porušovanie stanovených pravidiel

Delenie spoločenských noriem

1. **Náboženské** – od Boha (desatoro,...)
2. **Morálne** – od ľudí (spravodlivosť, úcta, ...)
3. **Estetické** – zmysel pre krásu (hodnotenie, čo je pekné, škaredé,...)
4. **Právne** – ako jediné sú jedinečné a záväzné pre všetkých (právny systém).
K dodržiavaniu týchto noriem môžu ľudí prinútiť (polícia, armáda).

Právna norma – definícia

- Je záväzné a všeobecné pravidlo správania, ktoré je vyjadrené osobitnou, štátnou formou, a jeho dodržanie je štátnou mocou vynútiteľné.

Delenie právnych noriem:

- **Normatívne** – všeobecné, neadresné;
- **Individuálne** – riešiacie konkrétne problémy – adresne zamerané na istú udalosť;
- **Konštitutívne** – ich následkom je vznik, zmena alebo zánik právnych vzťahov;
- **Deklaratórne** – konštatovanie existencie, resp. neexistencie právnych vzťahov (napr. vo vzťahu dlžník – veriteľ)